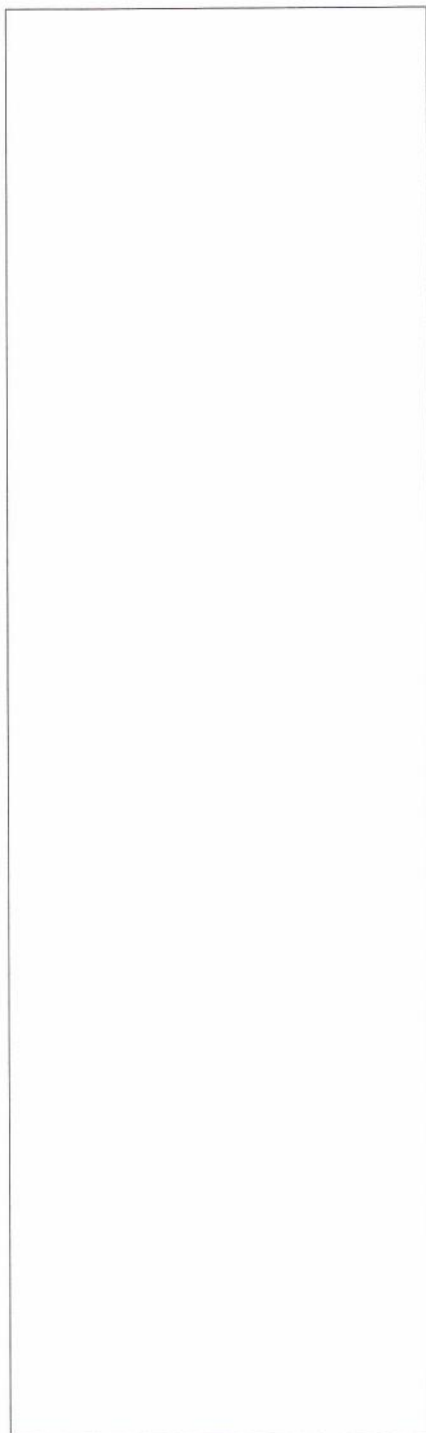

1

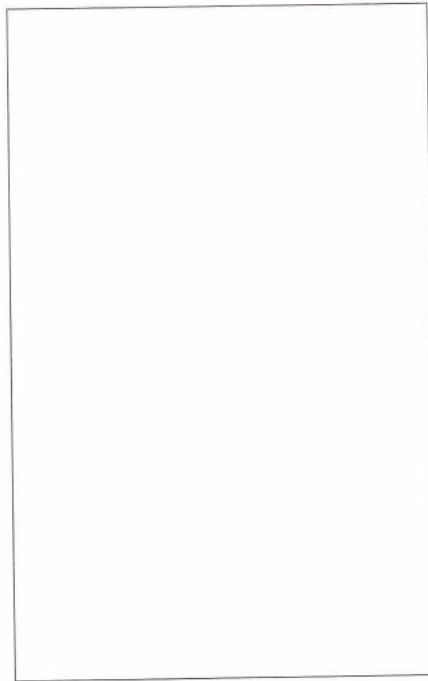
Móra Ferenc: Zengő A B C

Rajzold ide az állatokat,
amelyekről olvasol!

↑ X 4 2A3H :123H30 4H3B

.33333A4 4B4D4H4
 .33333 4AKH 4 A3X 4H4X
 .12H3A3 4111 A3B111
 .12H3M33 3011 A3A33H
 .A3H1A3K1 44H44 ,3A331
 .A31 4 1H3 ,3A3 01A3
 .A3H3H10 30H30 44A40
 .A3H3A30 X34A4A ,3A3H3A
 .44A41 013 A333 44K3K0 333
 .44A43 A4143 A344B4H43
 !H44M11 4 H4B 34M 441
 .H404 431 ,4D4 H4 31
 .43A3010 4 41H1M10
 .43A1A 4 13A A3A3M3A
 .343030 03H40 A4030
 .3430A3B ,3A3B ,3A3B
 .4H333A A31 4 4444)
 .4H3333 43A40 4 A3D
 .30133B 340433A33
 .301H3 33H3H3H3K
 .H341111 334H4304441

.HJ YTHTO 4M4I 402H
.H4T48A4A 02A 4 A282A
.AA4I 40H4I 4H404MA4I
.A4T2A28 22AH4Y 0KH4Y
.A422H4Y 220H4 H4 0M8
!28 ,4828 ,A28 T2TH ,2TT2
.214A 4 Y22A20 Y2AH4
.Y22A22T A211TM 22H2M
.Y2T20A4M 4 0T22AHK2
.Y2Y2Y 4 0T2202T2Y

2

Meixner Ildikó: Nyuszi Nyiszi

TITD TIMD :20T4T H22I0T28

A2M420 .Y22M 4T0 XX2AT0A2A 02TIMD TITD TIMD
,02H02X 4 ,02D20 4 04Y22M T4Y4H4X ,Y22M TIMD4T0
Y2A40TIMD MII28 Y20 :Y22M AT H2Y4X .AT 040HTD 4
,84T0AT0,, .Y22AA28 2TH2 H4 A2 Y2A4H4D 4MD2A2A
,402H 4 0T04A Y22 - 402D4 TIMD Y22I - ,84T0AT0
4 !02Y4Y24M ,02A4A4D ,02Y20 IT2 2T,, "I440A2 A28

"!H2 82A 4X8282D 4 402H

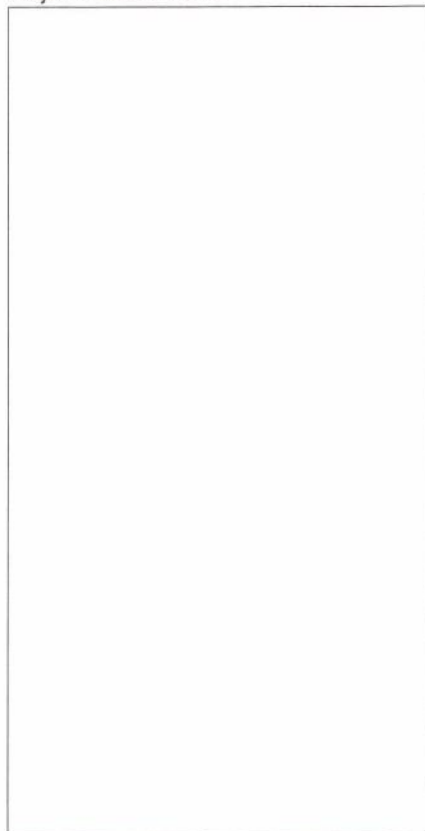
H4 .Y4A4I XX4M2Y TITD ,402D4 TIMD Y22I2X 4X4T2
4Y24X2A A2HTII28 H48 2D20 A4A48 4 Y22AA28 2TH2
2T ,Y22TH20A28 TITD "I84Y4A4 402H 4 Y4T,, :Y4A4
D2HTX H2 ,28,, .A4M402H 4 Y4A48 4Y2A4Y 2X82I H48
4 4T2 Y22440 - !A28TIMD 482I ,2A4M 4X82H2D4Y 4
!A2Y2A AT 82D2 H48 !A28 02AI2 2MA4A - .402H

- “!ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ
.ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ. ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ
ᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ - “!ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ.
.ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁ. ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ
ᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ - “!ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ.
ᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ - “!ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ. ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ
ᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ
-ᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ. ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ
ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ - !ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ. ᄁᄁ
ᄁᄁ. “!ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ - ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ
ᄁᄁ - ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ - ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ
“!ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ

3

Rajzold le, amit Nemes Nagy Ágnes versrészletében olvasol!

Rajzolhatsz ide is.

ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ :ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ) ᄁᄁᄁᄁ)

ᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ, ᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ
ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ
ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ
ᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ, ᄁᄁ) ᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ
ᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁ
ᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁᄁ
ᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ
ᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ
ᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ, ᄁᄁᄁᄁᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ
ᄁᄁᄁ ᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ, ᄁᄁ ᄁᄁ ᄁᄁᄁ ᄁᄁ

(YŹΛIΩH) †009H†0 9ΛΩH :9H9Λ0 8††H†8†H0

-†0 9 †0†9M †Ω8 ,†ΩH9 H98 0ΩY9†Ω0ΛΩ†ΩΛΛ8 †9Λ9Y
 -Y91 ,†9X0ΩHΩ008H8† 09YΛ9†H Y†8 08†09H†0 ,0Ω09H
 -ΩY91 8-09YΛΩM ,†Y Y†8 ,†Ω9†Ω 8-09YΛΩ9Y ,8-09Y9ΩI
 -†H98 †Ω8M†80 ,0†8†Y9H9X ,0†9Y9H9X ,0†8MDKO ,0†90
 -9ΛΩ0Λ† H9 YΩY9H09YIΩ IΩH 8-09Y98†90 ΛΩ 0†9Y9ΛΛ9
 -HKY 9 ΛΩ ,08Y08) †ΩΛΛ88 YΛΩ8 0ΩY8H8I Λ8H8H8 ?Ω9X
 .I8Λ 9ΛΩH ,†009H†0 †Ω8 Λ†0 †8 8†8Λ88H8I80 0ΩY8ΩΩY
 -†0I ΛΩ8 Y90ΩH9†98 9 HΩ0†89 ,Y98Λ88H8 Λ8MM8 JIV8 †H
 †8XΩΛ8HKO †0Ω0 9I†Y 9 ,09YMT8 09†0ΩΩΩ8 ΛΩ 09†09Y
 -ΩMYΛ8Y ΛΩ Λ8M†8ΛYI 9 YΛΩ Y9Ω .H9M 8HKDK† †8 YΛΛ9
 09†††ΛΩ Y9I†9Λ8†8) .†009H†0 9ΛΩH Λ†0 9 Λ8M†8H
 YΛΩM 9HΩ009 09H 88) ,YΛΩM 09H†0 †9) †Ω†9) ,09YMT8
 -9††0 †8IΩΛ8 88†98 ,Λ9IHΩH9†98 YΛΩ8 Y†8 ,9Λ9IHΩ H9
 .Y9Ω†Ω0Λ9HΩ 8 Λ†

-89X ,09YMT8 08†8†09H†0 80††K† Y9I09Λ8†8 9ΛΩH
 ,09†IH9X†Ω ΛΩ 09†H9Y0Ω YΩH8K YΩ0 ,09†HΛ8†8†8X Y9I
 .08†DΩOK0 ΛΩ 09†90†Ω9† Λ††8† Y9ΛM8 YΩ0

Rajzolta: Szakács Gábor

(03Y3A10H) 09H10 0M100 4 :A0041 10101A11

Λ38 3YH38A1 830 31 6.

3Λ0Λ3Λ30 M101
410A10 00114A0Y
3Λ0Λ3 Y1MΧ 3MΛ00

09H10 33 H3133 YΛ0M 1.

Λ4Y410 Λ0 YΛ0M 301
3M11 4 YΛ0M Λ0X00 31
14A11 Λ0 1000A

1404AΛ01 4 H0004 7.

3H1AΛ0 4 Y0 3MY3M3A
Λ0 4Y14A4H 00H40
3Y0KΛ10 000M440 4

00A40140 0A4Y4KΛ 2.

H3133 101414M Y038A3
Λ0 Λ4M4140 04AΛ01
Λ3003X3 Λ41801H3M

Y4 03M0 0AΛ4 Y00 8.

3MY3M10841 Y0AΛ000X
Y4 03M0 0AΛ4 Y00
3H83A3330 YΛ3A 830

1H0 Λ00A13 4 YΛ43KH 3.

Λ4M1H40 Λ3H3M 4 YΛK Λ0
H0 3Λ033 4 Y0Y00
Λ4M141 4 Y1MΧ 03Y433Y

00A31 YHKO 0300A31 9.

000Y333A 04H 000Y333A
09H10 4 Y43AΛ3A30
00033A 414AΛ01 04AΛ01

YΛ0H0X 10 Λ48A4Y40 31 4.

4H0014M Λ3Y3A03H 4
09H10 4 Y13M0YΛ3
4H4M H4 4H YΛ4A4Y 830

00A4M141 4 H0003 10.

330 3014X Λ0H04A4
Λ0XΛ3Y3A03H 4 Y4K110
3X0Λ3 09H10 4

404110 Y00 440 Y00 5.

YΛ4A4Y10 3HΛ3M Λ18
4M1000M1801 3M1000
Y4A0H4M 3YΛ3AΛ38

YHWH OVA-VA AV 13.
 ,YHWH OVA-VA AV
 ,YHWH YHWH
 .YHWH YHWH

YHWH AV AV 11.
 ,YHWH YHWH
 ,YHWH AV YHWH ,YHWH
 .YHWH YHWH AV AV

YHWH OVA AV 12.
 ,YHWH YHWH AV AV
 AV AV YHWH
 .YHWH YHWH ,YHWH

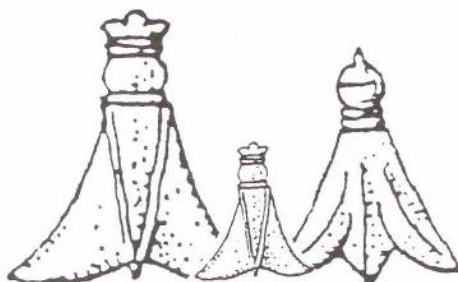
9

Összekeveredtek a történet sorai. Írd le helyes sorrendben a füzetedbe!
 (Meixner Ildikó: Én is tudok olvasni - Tankönyvkiadó, 1978.)

.YHWH YHWH AV AV .....
 .YHWH YHWH AV YHWH AV .....
 .YHWH YHWH AV YHWH YHWH AV .....
 .YHWH YHWH YHWH YHWH AV .....
 !YHWH YHWH AV YHWH YHWH .....
 .YHWH YHWH AV AV YHWH AV .....
 .YHWH YHWH AV YHWH YHWH YHWH .....
 .YHWH YHWH AV YHWH AV .....

Két cseréptöredék az Újpesti Helytörténeti Gyűjteményből
 Leírásuk a Tászkok-tetőtől a bosnyák piramisokig című könyv 78. oldalán.

(03Y3A10H) H3X3A3+3130 9 :A019A tAtH9P

00A9A900H t10 tA9IH003+H3
 ,09+90 Y+9H90A3B 03X03Y3HKOY4
 A9Y9A0+00 9B00 9B ,33A3+3130
 .0909AA9A3B A000t Y90A3 t30T1

t0A3H30 Y0000H Yt0 ,t009tt A000t
 ,Y90YtX9H 90YtY 10HA9A1M A9B #3
 03X0331 0A0X0A ,9H000 Y910+9
 .00YtY 09A94+A0 H9 YH0A10 A1 9B

,33A331 90090 0Y1M# ,t0Yt09Y 33T
 ,Y900A300 HtYH9B 09MA90 91Y190A3B
 Y9B94+9H00 301YX 090A940Y 9 t0
 .Y9 3YtM A3H00Y 3X03M11 0MA9

,9A94H0 00091 ,t0A0+0Y 0K1 A0
 ,30A 3X+0A3 3T t00H3A Y9A90 A
 9H000 A9000A9A1H 09A9A9A391 9
 .Y0Y303H4 Y031 A0A03A3YAA0M 9

,A9B Y+9H9B 330 H01090 A0X+tt3H0t0 Y031
 ,0000H 0Y3YH300A33 9HYAA0 09H
 3XH0 H9 Y93+3BH3t 9MA0H00Y H01090
 .t000A33Y 300X 9Y90Y1MA9A1M

, 0)9H A Y)†03Y A X†X A 0)†9H9I 9
 , 9) 9 Y)†B , A9HH9A A A 9YI9A TM
 0)†0A0X0A A MXX9X 3H†3Y3Y)†03Y
 . 09)9A19X 3H†AK0 XA Y†)3HA3B 9

, 9HA9†9B9I XAA0M Y30)†B †19B I00M 3Y
 , Y30†A 0)4Y3HA0M 9X , A3B AA9AA9X 3Y
 09)09†9X Y†9H90A3B 03X03Y3HK0Y4
 . Y3M1I A3H3 , XA Y†)3H B3) A3B 1†9

09019 09)††MXX9X †0X , Y3Y†X A3H3
 A9†MXX9X 9 A3B A Y†)3H 9H900A
 Y3A3 : 3A3Y3A3†)3HA3B B3AA3I 9 A
 . A9†9†† OKHK A3 A9†9B9Y A30

12

Székely Himnusz - Csanády György eredeti verse. Kríza Ildikó: A Székely himnusz születésének háttere című könyvéből (Budapest, 2004.)

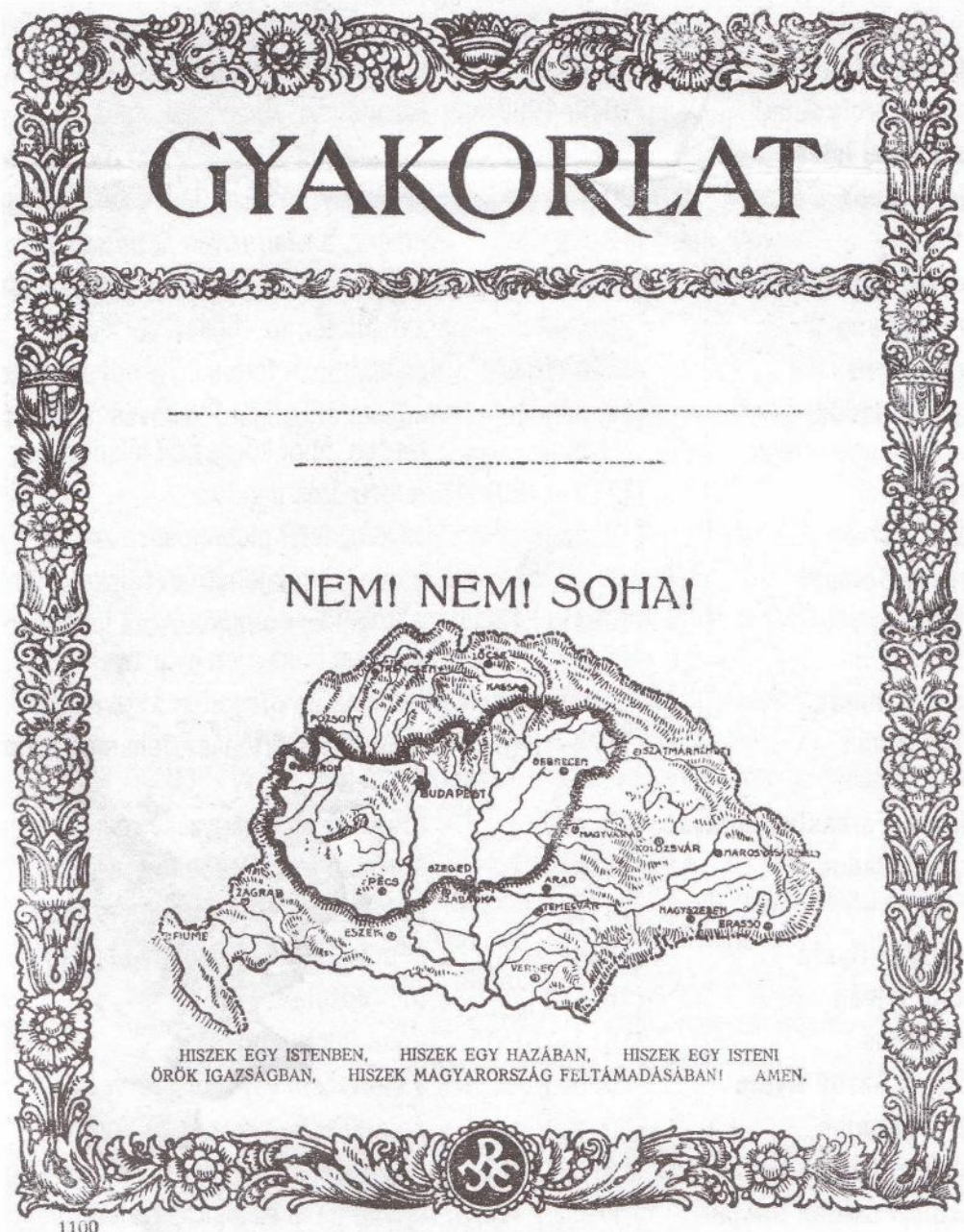
I03B†X 0303I : †HK† ††9)9H

: Y3HA0M 9 I†M 3HH3B , 3HH3B 9††M Y †0
 . 03A3113 Y3YKA , 03Y M AK†0KHK A
 , †333) 3HB3A3B3† H3I†3 A3B †A Y†A3A
 . 03D3MAKA9AA†H 9 †009H†0 9X9H
 9A0†I 9 Y)†B , 0†A H03 0303I †D03H9B
 , 03H3A3Y 0A19H A3Y9†H9X 0333)
 , 9Y†H0X A3 H0I9I B9AA A3 9 0)4130
 !B33Y A† , Y03†H3 , Y03†H3 A3 ††9X 3)

Hitvallás... (részlet) Pap-Váry Elemérné Sziklay Szeréna (1881-1923) a trianoni igazságtalan döntés után írta Hitvallás című versét. 1920 és 1945 között minden magyar iskolában ezzel kezdődött a tanítás:

(YŹAIOH)...Λ9ΛΛ9MYtŹ
 ,)9X9Ź9Ź #Ź 0ŹItŹ ,)ŹX)ŹYΛt #Ź 0ŹItŹ
 ,)9XΛ9ΛŹ9Λt 0KHK t)ŹYΛt #Ź 0ŹItŹ
 .)9X9Λ9t9Ź9YΛŹ0 Λ9IHŹH9#9Ź 0ŹItŹ
 .)ŹŹ9

A „Hiszekegy...” egy 1920 és 1945 között nyomtatott iskolai füzet borítóján

Sokat tettek a rovásírás fennmaradásáért, ne felejtjük el Őket !
 Ábécé, vagy időrendi sorrendben írd le nevüket rovásírással a gyakorlófüzetedbe!

Magyar Adorján	(1887–1978)	néprajzgyűjtő, művelődéstörténész
Torma Zsófia	(1832–1899)	a világ legelső régésznője
Csallány Dezső	(20. sz.)	régész, múzeumigazgató
Thelegdi János	(1574–1647)	a Rudimenta...c. tankönyv írója
Forrai Sándor	(1913–2007)	tanár, írástörténész, rovásírás oktató, kutató
L. F. Marsigli	(1658–1730)	olasz térképész, hidrológus, botanikus, hadmérnök,
Debreczeni Miklós	(19–20. sz.)	bíró, rovásíráskutató, történész
Fischer Károly Antal	(1842–1926)	katonatiszt, rovásíráskutató
Szamosközi István	(1570–1612)	Bocskai István fejedelem történésze
Ráduly János	(20. sz.)	az erdélyi rovás emlékek kutatója, gyűjtője
Tar Mihály	(19. sz.)	juhász, a számrovás, a botra rovás tudósa, őrzője
Petrovay János	(19–20. sz.)	Tar Mihály barátja, a rovásírás őrzője
Kiszely István	(20. sz.)	antropológus, régész, történész
Kájonai János	(1629–1687)	csíksomlyói ferences rendi szerzetes
Harsányi János	(17. sz.)	egyetemi hallgató, a rovásírás ábécéjét eljuttatja Oxfordba, ahol könyvben jelenik meg
Bod Péter	(1712–1769)	református pap, író
Lakatos István	(18. sz.)	csíksomlyói plébános, rovásírás gyűjtő
Kapossy Sámuel	(17–18. sz.)	erdélyi, gyulafehérvári főiskolai tanár
Bél Mátyás	(1684–1749)	evangélikus püspök, kora legnagyobb tudósa, tankönyvet is írt a magyar nyelvről,
Dr. Esze Tamás	(20. sz.)	református presbiter, a rovás emlékek gyűjtője
Horvát István	(1774–1846)	művelődéstörténész, felismerte, hogy a magyar nyelv ősnyelv
Makfalvi Farkaslaki Mátyás	(17. sz.)	rovásírással feljegyzése maradt fenn 1624-ből
Zakariás János	(18. sz.)	Peruban térítő jezsuita szerzetes
Fáy Dávid	(18. sz.)	Brazíliában térítő jezsuita szerzetes
Sebestyén Gyula	(1864–1943)	néprajzkutató, múzeumigazgató
Rettegi István	(18. sz.)	földrajztudós
Krizsa János	(1811–1875)	unitárius püspök
Tetétleni Szabó Gyula	(20. sz.)	a debreceni rovókör szervezője
Szekeres Lajos	(20. sz.)	parajdi sóbányász és fafaragó
Miskolczi Csuják István	(1575–1645)	református prédikátor, Bethlen Gábor udvari papja
Miskolczi Csuják Gáspár	(17. sz.)	István fia, a rovásírás terjesztője, őrzője
Fehérné Walter Anna	(1915 – ?)	emigráns történész, szerkesztő. Nagy műve Az ékírásról a rovásírásig című összefoglaló munka.

Baranyai Decsi János	(16–17. sz.)	a marosvásárhelyi Református Főiskola tanára
Szabó Károly	(1824–1890)	történész, bibliográfus
Jakubovich Emil	(1883–1935)	nyelvész, a Nemzeti Múzeum könyvtárigazgatója
Németh Gyula	(1890–1976)	nyelvész, turkológus, őstörténész
Fehér Mátyás Jenő	(1913–1978)	domonkos rendi történész, emigrációban élt író
Fadrusz János	(1858–1903)	szobrász, a kolozsvári Mátyás szobor és a zilahi ro- vásírást Tuhutum emlékmű alkotója
Szentkatolnai Bálint Gábor	(1844–1913)	nyelvtudós, őstörténész, rovásírás gyűjteményét, fel- jegyzéseit Hunfalvy Pál elégeztette
Csepregi Ferenc	(20. sz.)	rovásírást köveket, palatáblát örökölt őseitől
Gödri Ferenc	(18. sz.)	sepsiszentgyörgyi polgármester
Musnai György	(17. sz.)	az erdélyi, énlakai unitárius templom rovásfeliratának készítője, pap.
Muzsnai Jenő	(20. sz.)	Musnai György leszármazottja, svájci állampolgár, a svájci hunok történetét írta meg
Dernschwam János	(1494–1567)	német pénzverő, utazó, könyvgyűjtő, író
Keleji Székely Tamás	(16. sz.)	a Konstantinápolyi Felirat rovója
Somogyi Antal	(19. sz.)	rovásírást könyvet adott ki „Régi magyar énekek” címmel, emiatt hamisítással vádolják
Barátosi Lénárth Lajos	(20. sz.)	a tászoktetői sziklafeliratok egyik leírója
Pataky László	(20. sz.)	mérnök, rovásíráskutató
Andrássy Kurta János	(20. sz.)	szobrász, rovásíráskutató
Geleji Katona István	(1594–1649)	református püspök, a gyulafehérvári tanár
Dezsericzky Ince	(18. sz.)	nyitrai kegyesrendi szerzetes, a csíkszentmihályi fel- irat közlője
Lisznyai Kovács Pál	(17. sz.)	székely krónikás
Jerney János	(1800–1855)	utazó, őstörténész, nyelvész
Kémenes Antal	(19–20. sz.)	Csíkszeredai gimnáziumi tanár, a tászoktetői kövek egyik leírója
Vitéz Szakonyi István	(1911–1974)	rovásíráskutató, emigráns, a Margit-szigeti rovásfel- iratos kő megmentője
Orbán Balázs	(1830–1890)	művelődéstörténész, néprajztudós, az énlakai rovás- felirat felfedezője
Badiny Jós Ferenc	(1909–2007)	történész, sumerológus, író
Wass Albert	(1908–1998)	író, költő, Hagyaték című könyvében méltó emléket állít a táltosoknak és rovásírásnak
Vén András	(19. sz.)	tordosi tanító, Torma Zsófia segítője
Szilágyi Sámuel	(18. sz.)	a csíkszentmártoni templomfelirat egyik másolója
Balázs András	(20. sz.)	unitárius esperes, a Székelyderzsi rovásírást téglá felfedezője
Madarassy László	(20. sz.)	a kiskunhalasi rovásírást botok leírója
Király Pál	(20. sz.)	irodalomtörténész, Tanítóképző igazgató, rovásemlé- kek gyűjtője
Makrai nevű strázsamester	(18. sz.)	a csíkszentmihályi rovásírást kórusdeszkák megfejtője

Szóke István	(20. sz.)	a homoródkarácsonyfalvi felirat egyik felfedezője
Cherven Tamás	(19. sz.)	besztercebányai kanonok, a Túróci Fakönyv megfejtője
Józsa Sándor	(20. sz.)	ditrói tanító, a tászoktetői kövek első leírója
Rétyi Péter	(18. sz.)	a Rudimenta fogarasi másolatának készítője
Kovács István	(20. sz.)	régész, a Tászok-tetői kövek leírója
Ernyei József	(20. sz.)	felvidéki rovás emlékek gyűjtője
Benczédi Székely István	(1510–1563)	krónikás
M. Szanchi László	(17. sz.)	a Rudimenta giesseni másolatának készítője

ab	X	K	irt	YH	K	rt	YH	K
al	X M A	K	it	T	K	si	7	M
albot	X	M	la	YA	M	sk	7	M
ar na	9	M	lt	YA	Cs	sm	7	Cs
ar	HP	K	nc	↓N 5	M	sp	7	M
art	YH?	Sz	ncs	11)	N	st	7	N
be	X	M	nd	X (and)	N	X Y _M Y _{Cs}		
bet	X	M	3 _M 3 _{Cs} 7 _K			sta	A	B
bo	XX X	M	ngy	8	N	szt	Y? M	Y _K
ck	7 N 8	M	nk	X (unk)	N	ti	Y? M	T _K
csi	7	Cs	8 8 M			tya	X	Cs
da	4	M	nap	3	KJ	ul	7	M
dej?	7	E	nt	Y N 5	T M	ur	HP	Cs
derzsi	7	D	ontol	YA	M	va	Y _{Cs} Y _{Sz}	
du	7	M	os	7	D	zer	HP	Cs
go	7	M	rcsi	7	Cs	zt	Y	N

5. ábra. Az emlékekben előforduló ligatúrák jegyzéke.

Az N, D, M, Cs, K, B, E, Sz, T, KJ betűk az emlékek nevének rövidítései, vö. pl. a VI. melléklet felírásait. A jegyzék nem tartalmazza *TELÉGI* ligatúráit (l. 3. ábra), továbbá Szamosközy latin szövegének ligatúráit, sem a kétes eseteket, mint a konstantinápolyi feliratnak különben nagyon figyelemre méltó összetett jeleit a *váradi* szóban.